

TEBLİĞ

Kamu İhale Kurumundan:

**KAMU İHALE GENEL TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ**

MADDE 1 – 25/7/2005 tarihli ve 25886 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinin Birinci Bölümünün VII nci maddesinin "Yerli Malı Belgesi" başlıklı (C) alt maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"C. Yerli Malı Belgesi

4734 sayılı Kanununun 63 üncü maddesinde "....yaklaşık maliyeti eşik değerlerin üzerindeki ihalelerde; hizmet alımları ve yapım işlerinde bütün yerli istekliler lehine, mal alımlarında ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile diğer ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Kurum tarafından yerli malı olarak belirlenen malları teklif eden yerli istekliler lehine, %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması hususlarında idarelerce ihale dokümanına hükümler konulabilir....." hükmü yer aldığından; yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanacak mal alım ihalelerinde ihale konusu malın yerli malı olarak değerlendirilebilmesinde aşağıdaki belirlemeler dikkate alınacaktır:

Tamamen Türkiye’de üretilen veya elde edilen ürünler ile üretim sürecinin önemli bir aşaması ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemi Türkiye’de yapılan ürünler, yerli malı olarak kabul edilir.

Bir malın yerli malı olarak değerlendirilebilmesi için Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğine bağlı ilgili Oda tarafından, aşağıda özel olarak belirtilen durumlarda ise esnaf ve sanatkarlar odaları tarafından "Yerli Malı Belgesi" ile belgelendirilmesi şarttır. Belgelendirme işlemi ilgili Oda tarafından aşağıda belirtilen kriterler çerçevesinde yerine getirilir:

1- Sanayi ürünlerinin yerli malı kabul edilebilmesi için;

a) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından düzenlenen Sanayi Sicil Belgesine sahip firmalar tarafından üretilmesi,

b) Üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması,

şartları aranır.

Bu iki şartın bulunması halinde "Yerli Malı Belgesi", sanayi ürününün üretildiği yer Sanayi Odası veya Sanayi ve Ticaret Odası tarafından esnaf ve sanatkarlar odalarına kayıtlı olanlar tarafından üretilenler için ise ürünün üretildiği yer esnaf ve sanatkarlar odalarınca düzenlenir.

2- Gıda ve tarımsal ürünlerin Yerli Malı olarak kabul edilebilmesi için;

a) İlgili mevzuatı uyarınca düzenlenen Gıda Sicil Belgesi ile Gıda Üretim Sertifikasına sahip üretici tarafından üretilmesi,

b) Üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması,

şartları aranır.

Bu iki şartın bulunması halinde "Yerli Malı Belgesi", gıda ve tarımsal ürünü üreten üreticinin bulunduğu yer Sanayi Odası veya Sanayi ve Ticaret Odası tarafından esnaf ve sanatkarlar odalarına kayıtlı olanlar tarafından üretilenler için ise ürünü üreten üreticinin bulunduğu yer esnaf ve sanatkarlar odalarınca düzenlenir.

3- Türkiye’de toplanan bitkisel ürünler, Türkiye’de doğan ve yetiştirilen canlı hayvanlar ve bunlardan elde edilen ürünler, Türkiye’de yetiştirilen ve avlanan su ürünleri yerli malı kabul edilir. Bunların dışındaki ham tarım ve hayvancılık ürünleri tümüyle Türkiye’de üretilmesi veya üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması şartıyla yerli malı kabul edilir.

Tarım ve hayvancılık ürünlerine ilişkin "Yerli Malı Belgesi", ürünün elde edildiği yerin Ticaret Borsası tarafından Ticaret Borsasının bulunmadığı yerlerde ise; Ticaret Odası veya Ticaret ve Sanayi Odaları tarafından esnaf ve sanatkarlar odalarına kayıtlı olanlar tarafından üretilenler için ise esnaf ve sanatkarlar odalarınca düzenlenir.

4- Türkiye’de çıkarılan madenler ve madencilik ürünleri ile yukarıda belirtilen ürünler dışında kalan ve bu kategorilerin hiçbirine girmeyen diğer ürünler; tümüyle Türkiye’de üretilmesi veya üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması şartıyla yerli malı kabul edilir.

Bu ürünlere ilişkin "Yerli Malı Belgesi", üretildiği yerin Sanayi Odası veya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından esnaf ve sanatkarlar odalarına kayıtlı olanlar tarafından üretilenler için ise üretildiği yerin esnaf ve sanatkarlar odalarınınca düzenlenir.

Yukarıdaki esaslar dikkate alınarak TOBB tarafından da "Yerli Malı Belgesi Düzenleme Esasları" yayımlanmıştır. Bu Esaslara göre Yerli Malı Belgesi talep eden firmalar/isteklilerin Oda/Borsa'ya yazılı olarak başvurarak gerekli belgelerini ibraz etmeleri gerekmektedir.

Esnaf ve sanatkarlar odalarına kayıtlı olanlar tarafından üretilenler için ise; yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'nun ilgili mevzuat uyarınca belirleyeceği ilkeler çerçevesinde, ilgili esnaf ve sanatkarlar odalarına başvurulması ve gerekli belgelerin ibraz edilmesi gerekmektedir."

MADDE 2 – Aynı Tebliğin Birinci Bölümünün VII nci maddesinin "Serbest Bölgede Yerli İstekli ve Yerli Malı" başlıklı (D) alt maddesinin "Serbest bölgelerde faaliyet gösteren kullanıcıların ürettikleri mallara "Yerli Malı Belgesi" düzenlenip düzenlenemeyeceği" başlıklı (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Serbest bölgelerde faaliyet gösteren kullanıcıların ürettikleri mallara "Yerli Malı Belgesi" düzenlenip düzenlenemeyeceği:

Yerli malı konusu 4734 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi uyarınca Kamu İhale Kurulu'nca değerlendirilmiş olup, bu Tebliğin "VII-C Yerli Malı Belgesi" bölümünde düzenlenmiştir. Buna göre; "tamamen Türkiye'de üretilen veya elde edilen ürünler ile üretim sürecinin önemli bir aşaması ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemi Türkiye'de yapılan ürünler yerli malı olarak" kabul edilmiştir. Bir malın yerli malı olarak değerlendirilebilmesi için Kurumca belirlenen ilkeler çerçevesinde ilgili Oda tarafından "Yerli Malı Belgesi" ile belgelendirilmesi gerekmektedir.

Serbest bölgede faaliyet gösteren yerli istekli niteliğine haiz kullanıcıların bir ihalede "yerli malı teklif eden yerli istekliler lehine fiyat avantajından" yararlanabildiği iki durum söz konusu olabilir. Bunlardan ilki serbest bölgelerde imalatçı durumunda bulunan kullanıcının ürettiği mala ilişkin "yerli malı belgesi" verilmesi durumu; diğeri ise kullanıcıların başka bir üretici tarafından üretilen ve yerli malı kabul edilen malı teklif etmesi durumudur.

Serbest bölgelerde üretilen mallara "Yerli Malı Belgesi" düzenlenip düzenlenemeyeceği konusunun değerlendirilebilmesi için bölgede üretilen malların menşeyini düzenleyen hukuki düzenlemeler son derece önemlidir. Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 30 uncu maddesinde; "Serbest Bölgelerdeki malların menşeyi ve bu mallar için A.TR Dolaşım Belgeleri ve EUR.1 Sertifikası düzenlenmesiyle ilgili olarak; Serbest Bölgeler, Gümrük Kanunu'nun 15'inci maddesi uyarınca, Türkiye siyasi sınırları içinde yer almakla beraber, vergi ödeme mükellefiyeti açısından gümrük hattı dışındadır. Bölgelerde üretilen mallar, Gümrük Kanunu'nda belirtilen menşe kriterleri; Türkiye'de elde edilen Türkiye menşeli ürünler -tümüyle üretilme kriteri- veya tümüyle Türkiye'de elde edilmemiş yabancı menşeli veya menşeyi belirsiz girdiler ihtiva eden eşyanın, Türkiye'de gördüğü değişiklik ve işlem dolayısıyla Türkiye menşeli sayılması -Esaslı değişim kriteri- çerçevesinde, "Türkiye Menşeli" hüviyetine haizdir." düzenlemesine yer verilmiştir.

İlgili odalar tarafından Kamu İhale Kurulu Kararı çerçevesinde serbest bölgeler ve gümrük mevzuatlarının göz önünde bulundurulması ve gerekli şartların sağlanması kaydıyla, serbest bölgede faaliyet gösteren yerli istekli niteliğine haiz kullanıcıların ürettikleri mallara "Yerli Malı Belgesi" düzenlenmesinde bir sakınca bulunmamaktadır. Bu kullanıcıların 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan ihalelerde kendi imalatları olmayan Yerli Malı Belgesine sahip malları teklif etmesi durumunda ise yine gümrük ve serbest bölge mevzuatlarının göz önünde bulundurulması ve gerekli şartların taşınması gerekmektedir."

MADDE 3 – Aynı Tebliğin Birinci Bölümünün XIX uncu maddesinin "İlaç, Tıbbi Sarf Malzemeleri ile Test ve Tetkik Sarf Malzemesi Alımları" başlıklı (G) alt maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"G. İlaç, Tıbbi Sarf Malzemeleri ile Test ve Tetkik Sarf Malzemesi Alımları"

Kanunun 22 nci maddesinin (f) bendinde yer alan hüküm çerçevesinde; özelliğinden dolayı stoklama imkanı bulunmayan ve acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, tıbbi sarf malzemeleri ile test ve tetkik sarf malzemesi alımlarının doğrudan temin yoluyla karşılanması mümkün bulunmaktadır. Ancak idarelerin ilaç, tıbbi sarf malzemeleri ile test ve tetkik sarf malzemesi gibi ihtiyaçlarını önceden planlayarak (geçmiş yıllardaki ihtiyaç miktarı ile ihaleye konu dönemdeki gelişmelere göre öngörülecek ihtiyaç miktarları vb. yararlanılarak) Kanunda sayılan temel ihale usulleri ile temin etmeleri esastır. Ancak kural olarak açık ihale usulüne göre veya Kanundaki şartları varsa diğer ihale usullerine göre çıkılmakla birlikte öngörülemeyen durumlar nedeniyle o an için ihtiyacın karşılanamadığı hallerde hastanın mağduriyetine neden olmamak için "özelliğinden dolayı stoklama imkanı bulunmayan ve acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, tıbbi sarf malzemeleri ile test ve tetkik sarf malzemesi alımları" 4734 sayılı Kanun ve bu Tebliğdeki diğer şartları da sağlamak kaydıyla Kanunun 22 nci maddesinin (f) bendine göre alıma konu olabilecektir.

Anılan Kanun maddesinin gerekçesinde; özellikle hayati önemi haiz olan ve acil müdahale gerektiren kalp ve ortopedi ameliyatlarında kullanılan ilaç ve malzemelerin özellikleri, boyutları ve nitelikleri kullanılacak hastaya göre değiştiğinden ya da belli bir kullanım süresi bulunmasından dolayı bu süre içinde kullanılmalari zorunlu olduğundan; hem idarenin yararı, hem de hastaların mağdur edilmemesi açısından bu gibi ilaç ve

malzemelerin ihale yoluyla önceden temin edilip stoklanması yerine, ihtiyaç duyulduğunda doğrudan temin edilmesinin öngörüldüğü belirtilmektedir. Buna göre, hastaya özgü olup özelliğinden dolayı stoklama imkanı bulunmayan mal ve malzemelerin de bu madde çerçevesinde temini mümkün bulunmaktadır."

MADDE 4 – Aynı Tebliğin Birinci Bölümünün VIII inci maddesinin "Akaryakıt Alım İhalelerinde Dikkat Edilecek Hususlar" başlıklı (R) alt maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"R. Akaryakıt Alım İhalelerinde Dikkat Edilecek Hususlar

4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerin yapacakları ihalelerde, ilgili mevzuatı çerçevesinde öngörülen kurallara ve yetkili kuruluşlarca yapılan düzenlemelere uymaları gerektiği hususu tabiidir.

Buna göre, Petrol Piyasası Kanununun bazı hükümlerinin etkin ve yaygın uygulanmasını teminen, 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerce yapılacak akaryakıt ihalelerinde;

a) Şartnamelerde fuel-oil türlerinde ağırlık ölçüsü (ton-kg), diğer akaryakıtlarda ise hacim ölçüsü birimlerinin (m³, litre) kullanılması gerekmektedir.

b) Motorin, fuel oil ve kalorifer yakıtı alımlarıyla ilgili olarak, ilgili mevzuatı uyarınca alım yapılabilecekler yönüyle getirilen kurallara (alım yapacak idarenin, serbest kullanıma konu olabilecek ürünlerle ilgili olarak serbest kullanıcı lisansına sahip bulunma veya bulunmama durumlarına göre vb.) uygun olarak ihaleye çıkılması gerekmektedir. Bu çerçevede idareler alım yapılabilecekler yönüyle ilgili mevzuatında getirilen sınırlamalara uymak amacıyla anılan ürünleri ayrı ihale konusu yapabilecekleri gibi, ilgili mevzuatı uyarınca alım yapılabilecekler yönüyle gerekli açıklamalarda bulunmak ve bu ayırımı da dikkate alacak grup/kısımlara ayırmak suretiyle birim fiyat teklif/sözleşme türü üzerinden kısmi teklife açık bir ihaleye de çıkabileceklerdir.

Öte yandan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 7/2/2007 tarih ve 1088/1 sayılı kararı ile; 'Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığının 1/2/2007 tarihli ve PPD\13.870.2\1479 sayılı Başkanlık Makamına Müzekkeresi çerçevesinde; dağıtım şirketlerinin elektronik sistemlerle, 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu kapsamındaki müstesnalıklardan yararlanan kişiler de dahil olmak üzere, kullanıcılara bayileri aracılığı ile akaryakıt satabilmelerine,' karar verildiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca idarelerin gerek Petrol Piyasası Kanunu, gerekse ilgili diğer mevzuatta (yukarıda belirtilen hususlar da dahil) değişiklik olması durumunda "şartname hazırlıklarında" ortaya çıkan yeni düzenlemeleri de dikkate almaları gerekmektedir."

MADDE 5 – Aynı Tebliğin İkinci Bölümünün "Mal Alımlarına İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslara İlişkin Hususlar" başlıklı XIII üncü maddesinin "Esaslarda petrol ürünleri arasında sayılan marine diesel'e ilişkin açıklamalar" başlıklı 3 üncü alt maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3 – Esaslarda petrol ürünleri arasında sayılan marine diesel'e ilişkin açıklamalar

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda ihrakiye teslim lisansı sahipleri veya bu faaliyet lisansına işli kişilere fiyat bildirim yükümlülüğü getirilmemesi ve genel kullanımlı 7, özel kullanım amaçlı 14 akaryakıtın doğrudan veya birbirleri ile karıştırılarak denizcilik amaçlı ihrakiye olarak kullanılması nedeniyle, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yapılan ikincil düzenlemeler kapsamında da ilgililere bir yükümlülük ihdas edilmemiştir.

Anılan Esasların "Tanımlar" başlıklı 5 inci maddesinin (j) bendinde; bayi satış fiyatının "ihalesi yapılan petrol ürününün fiyatı" olarak tanımlandığı ve uygulama esasları başlıklı 6 ncı maddesinin (j) bendinde de ihale konusu petrol ürününün ihale tarihinde ve sözleşmenin uygulanma sürecinde geçerli bayi satış fiyatlarının esas alınacağı belirlendiği, ayrıca EPDK tarafından mevcut uygulamalar dahilinde ihrakiyelere ilişkin fiyat düzeyi oluşturulmasının uygulanabilir görülmediğinin belirtildiği dikkate alındığında, fiyat farkı uygulamasında anılan Esaslarda değişiklik yapılmadan ihale konusu ürüne ilişkin fiyat farkı ödenmesinin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, marine diesel ihalesi yapacak idarelerin ihale dokümanı hazırlarken bu hususu da dikkate almaları gerekmektedir."

MADDE 6 – Aynı Tebliğin İkinci Bölümünün "Mal Alımlarına İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslara İlişkin Hususlar" başlıklı XIII üncü maddesinin "Petrol ürünlerinin isimlerine ilişkin açıklamalar" başlıklı 4 üncü alt maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4 – Petrol ürünlerinin isimlerine ilişkin açıklamalar

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca her yıl alınan "Ham petrol, Akaryakıt, İhrakiye, Madeni Yağ, Baz Yağ ve Petrolle İlişkili Maddelere Dair Karar" yayımlandığı yılın başından itibaren geçerli olacak şekilde Resmî Gazete'de yayınlanmaktadır.

Anılan Kararda; Petrol Piyasası Kanununun uygulanmasında ihrakiye amaçlı yakıtlar dışındaki akaryakıtlar ile ihrakiye sayılan akaryakıtlar kapsamında hangi ürünlerin yer aldığı ve hangi GTİP numaralı maddelerin bu ürünlere tekabül ettiği ve GTİP numaraları belirtilen maddelerin yurt içinde hangi isimle akaryakıt olarak piyasaya sunulabileceği belirtilmektedir.

Ayrıca, sözkonusu kararlarda yer almayan sıvı maddelerin, akaryakıt ve ihrakiye olarak piyasaya sunulamayacağı da düzenlenmekte ve EPDK'nın resmi web sayfasındaki akaryakıt işlemleri otomasyon sisteminde bayi satış fiyatları anılan kararda sayılan akaryakıt isimleri ile duyurulmaktadır.

Bu nedenle; idarelerce, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Mal Alımlarına İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslarda petrol ürünleri tanımı içerisinde sayılan benzin türleri, gazyağı, motorin türleri, marine diesel, kalorifer yakıtı ve fuel-oil türleri için EPDK'nın yukarıda belirtilen ve ilgili dönemler itibariyle değişiklikler yapılan Kararlarından yürürlükte ve geçerli olanlarında sayılan akaryakıt isimlerinin (örneğin kalorifer yakıtı yerine fuel oil 4 (kalorifer yakıtı) gibi) kullanılması gerekmektedir. Anılan Esaslarda sayılan petrol ürünlerinin resmi olarak farklı isimleri taşıdığı, bu farklılığın teknik özellikleri yönüyle de olduğu ve farklı fiyatlardan piyasaya sunulduğu hususları göz önünde bulundurularak ihale dokümanlarının hazırlanması ve fiyat farkı uygulamalarında anılan akaryakıtların resmi isimlerine de dikkat edilmesi gerekmektedir."

MADDE 7 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8 – Bu Tebliğ hükümlerini Kamu İhale Kurumu Başkanı yürütür.